

Byla C-215/21

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2021 m. balandžio 6 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Juzgado de Primera Instancia n°2 de Las Palmas de Gran Canaria
(Gran Kanarijos Las Palmo pirmosios instancijos teismas Nr. 2,
Ispanija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. kovo 12 d.

Ieškovė:

Zulima

Atsakovė:

Servicios Prescriptor y Medios de Pagos E.F.C. S.A.U.

<...>

NUTARTIS

**EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMUI PATEIKIAMAS
PREJUDICINIS KLAUSIMAS**

<...> [Bylos numeris, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir
šalys]

FAKTINĖS APLINKYBĖS

PIRMA. Ieškovė Zulima šiam teismui įprasta tvarka pateikė prašymą, kuriame bendrovei SERVICIOS PRESCRIPTOR Y MEDIOS DE PAGOS E.F.C. S.A.U. (buvusi EVOFINANCE E.F.C. S.A.U.) pareiškė IEŠKINĮ DĖL ATNAUJINAMOJO KREDITO SUTARTIES PASKELBIMO NEGALIOJANČIA IR SUMOS PRITEISIMO, ir, remdamasi *Tarybos direktyvos 93/13/EEB 2 straipsnio b punktu*, nurodė, kad ji veikia siekdama tikslų, nesusijusių su jos verslu ar profesine veikla, ir turi vartotojos statusą.

Šiuo ieškiniu buvo prašoma PANAIKINTI 2016 m. rugsėjo 21 d. ieškovės ir atsakovės *Servicios recciptor y Medios de Pagos E.F.C S.A.U* pasirašytą atnaujinamojo kredito sutartį dėl lupikiškų palūkanų. Ieškovė prašė atsakovei NURODYTI grąžinti skirtumą tarp faktiškai paskolinto kapitalo ir faktiškai grąžintos sumos, (**orig. p. 2**) viršijančios pagal šią sutartį paskolintą sumą, įtraukiant palūkanas ir komisinius, taip pat likusias mėnesines įmokas su teisės aktuose nustatytais palūkanomis (visa tai turi būti apibrėžta vykdant sprendimą) ir priteisti bylinėjimosi išlaidas. Ji taip pat pareiškė ieškinį dėl bendrųjų sutarties sąlygų nuostatos dėl palūkanų pripažinimo negaliojančiomis dėl skaidrumo trūkumo, remdamasi Europos Sąjungos direktyvomis ir teisės aktais, kuriais šios direktyvos perkeliamos.

ANTRA. <...> [nacionalinės teisės procesiniai aspektai]

<...> Atsakovė pateikė prašymą bylą nutraukti dėl ieškinio reikalavimų patenkinimo neteismine tvarka pagal *LEC 22 straipsnį* ir nurodė, kad nutraukė sutartį, ir pažymėjo, jog klientas negali atlikti jokio sandorio kortele; ji taip pat tvirtino, kad likusi palūkanų ir komisiųjų suma panaikinama, ir galiausiai pažymėjo, kad ieškovei bus grąžina 326,04 EUR permoka. Galiausiai atsakovė prašė, kad iš jos nebūtų priteistos bylinėjimosi išlaidos pagal *LEC 22 straipsnį*.

TREČIA. Taikant 2020 m. rugsėjo 11 d. proceso organizavimo priemonę, pagal *LEC 20 straipsnio 3 dalį* buvo susitarta ieškovei perduoti prašymą nutraukti bylos nagrinėjimą, motyvuojant tuo, kad ji nebeturi teisėto intereso pasinaudoti veiksminga teismine gynyba.

Ieškovė, remdamasi pateiktame procesiniame dokumente išdėstytais argumentais, nesutiko su tariamu reikalavimų patenkinimu neteismine tvarka. Trumpai tariant, ji teigia, kad prieš pareiškdamą ieškinį, atsakovei pateikė reikalavimą, į kurį atsakovė atsakė, kad ieškovės reikalavimai nebus tenkinami; ji taip pat nurodo, kad ieškinio reikalavimai neteismine tvarka nebuvo patenkinti, nes ieškinyje pateikti trys reikalavimai: sutartį pripažinti negaliojančia dėl lupikiškų palūkanų, grąžinti nepagrįstai sumokėtas sumas ir atlyginti bylinėjimosi išlaidas.

Atsižvelgiant į ieškovės pareikštą prieštaravimą, 2020 m. rugsėjo 25 d. pritaikius proceso organizavimo priemonę šalys buvo pakviestos 2020 m. lapkričio 19 d. atvykti į teismo posėdį, kaip nustatyta *LEC 22 straipsnio 2 dalyje*.

KETVIRTA. Prieš pateikiant šį prejudicinį klausimą pagal *Europos Sąjungos sutarties 19 straipsnio 3 dalies b punktą, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį* ir *Ley Orgánica del Poder Judicial* (Pagrindinis teismų įstatymas) 4 straipsnio a dalį, 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimu nuspręsta suteikti bylos šalims galimybę būti išklaustytiems, atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisės poveikį šiai procedūrai, visų pirma šalių paprašyta pateikti nuomones dėl *Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalies* ir *7 straipsnio 1 dalies*, kiek tai susiję su *LEC 22 straipsniu*, išaiškinimo dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo tais atvejais, kai byla nutraukiama ieškinio reikalavimus patenkinus neteismine tvarka arba ieškiniui netekus dalyko.

Ieškovės atstovas teisme pateikė argumentus, kuriais prieštaravo prejudicinio klausimo teikimui. Atsakovės atstovas teisme pastabų nepateikė.

TEISINIAI PAGRINDAI

(orig. p. 3) PIRMA. Pagrindinės bylos dalykas

- 1 Pagrindiniame ieškinyje buvo prašoma priimti sprendimą, kuriuo 2016 m. rugsėjo 21 d. šalių pasirašyta atnaujinamo kredito sutartis būtų PRIPAŽINTA negaliojančia dėl joje nustatytų lupikiškų palūkanų. Pagrindinėje byloje vartotojas, remdamasis Ispanijos teise, pateikia ieškinį dėl kredito sutarties pripažinimo negaliojančia dėl lupikiškų palūkanų.
- 2 Kartu buvo pareikštas ieškinyje dėl bendrųjų sutarties sąlygų nepripažinimo ir (arba) paskelbimo negaliojančiomis (nuostata dėl palūkanų normos dėl informacijos ir skaidrumo trūkumo) pagal Europos direktyvas ir jas į nacionalinę teisę perkeliančius teisės aktus.
- 3 <...> [Pakartojimas, kad ieškovė yra vartotoja]
- 4 Per terminą, nustatytą atsiliėpimui į ieškinį pateikti, atsakovė pateikė dokumentą, kuriame nurodė, kad ieškovės reikalavimai patenkinti neteisimine tvarka pagal *Ley de Enjuiciamiento Civil* (Civilinio proceso kodeksas) 22 straipsnį. Ieškovė paneigė, kad reikalavimai buvo patenkinti neteisimine tvarka, todėl šalims buvo nurodyta atvykti į teismą, kaip tokiais atvejais numatyta LEC; teisme šalys atitinkamai išsakė savo argumentus.
- 5 Remiantis byloje pateiktais argumentais ir įrodymais galima teigti, kad reikalavimai iš tikrųjų buvo patenkinti neteisimine tvarka, nes atsakovė sutiko nutraukti sutartį ir grąžinti nepagrįstai gautas sumas. Iš bylos medžiagos matyti, kad anksčiau atsakovei faksu buvo pateikti reikalavimai sudarytą sutartį pripažinti negaliojančia ir susigrąžinti nepagrįstai sumokėtas sumas; atsakovė į reikalavimą atsakė atsisakydama tenkinti prašymą netaikyti palūkanų ir grąžinti nepagrįstai sumokėtas sumas.

ANTRA. Pagrindinėje byloje nagrinėjami klausimai

- 6 Jeigu nustatoma, kad ieškinyje patenkintas neteisimine tvarka, nes vartotojo reikalavimai buvo visiškai patenkinti, *LEC 22 straipsnyje* numatyta, kad iš nė vienos šalies nepriteisiamos bylinėjimosi išlaidos.
- 7 Taigi reikia pateikti prejudicinį klausimą dėl to, ar taikant *LEC 22 straipsnyje* numatytą nacionalinį reguliavimą tuo atveju, kai neteisimine tvarka patenkinamas vartotojo reikalavimas ir nepriteisiamos bylinėjimosi išlaidos, yra pažeidžiama *Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalis, siejama su 7 straipsnio 1 dalimi*, nagrinėjant bylą, kurioje vartotojas pareiškia ieškinį dėl nesąžiningų sąlygų

pripažinimo negaliojančiomis (konkrečiai kalbant, dėl palūkanų pripažinimo negaliojančiomis, nes jos yra neskaidrios), ir ar reikalavimų patenkinimas neteisimine tvarka turi būti siejamas su nesąžiningų sąlygų neprivalomumo vartotojui principu bei atgrasomojo poveikio taikymo verslininkui principu, todėl iš verslininko turi būti priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

- 8 Taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad pagal LEC įtvirtintą tvarką nenumatyta teismo galimybė įvertinti, ar anksčiau buvo pateikta reikalavimų, arba (**orig. p. 4**) kad verslininkas elgėsi nesąžiningai, ir tuo remiantis pagrįsti bylinėjimosi išlaidų priteisimą iš verslininko tuo atveju, kai reikalavimas patenkinamas neteisimine tvarka.

TREČIA. - Europos Sąjungos teisė

- 9 **1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais.**

„6 straipsnis

1. Valstybės narės nustato, kad nesąžiningos sąlygos naudojamos sutartyje, kurią pardavėjas ar tiekėjas sudaro su vartotoju taip, kaip numatyta jų nacionalinės teisės aktuose, nebūtų privalomos vartotojui, ir kad sutartis ir toliau būtų šalims privaloma tomis sąlygomis, jei ji gali išlikti be nesąžiningų nuostatų.“

„7 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad vartotojų ir konkurentų naudai egzistuočių pakankamos ir veiksmingos priemonės, užkertančios kelią nuolatiniam nesąžiningų sąlygų naudojimui sutartyse, pardavėjų ar tiekėjų sudaromose su vartotojais.“

- 10 **Direktyvos 93/13 dvidešimt ketvirtoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta:** „<...> valstybių narių teismai arba administracinės institucijos privalo disponuoti pakankamomis bei veiksmingomis priemonėmis apsaugojant nuo nuolatinio nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais taikymo“.

- 11 **2016 m. gruodžio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas (C-154/15)**

„<...> 53. Pagal Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalį valstybės narės nustato, kad nesąžiningos sąlygos, naudojamos sutartyje, kurią pardavėjas ar tiekėjas sudaro su vartotoju, nebūtų privalomos vartotojui jų nacionalinės teisės aktuose numatytais sąlygomis.“

„54. Ši nuostata turi būti laikoma kaip lygiavertė nacionalinėms teisės normoms, kurios vidaus teisės sistemoje priskiriamos prie viešosios tvarkos normų kategorijos (šiuo klausimu žr. 2013 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Asbeek Brusse ir de Man Garabito*, C-488/11, EU:C:2013:341, 44 punktą).“

„56. Atsižvelgiant į viešojo intereso – vartotojų, kurių padėtis prastesnė nei pardavėjų ar tiekėjų, apsaugos – pobūdį ir svarbą, Direktyva 93/13 valstybės narės įpareigojamos, kaip matyti iš jos 7 straipsnio 1 dalies kartu su jos dvidešimt ketvirta konstatuojamąja dalimi, numatyti tinkamas ir veiksmingas priemonės, „užkertančias kelią nesąžiningų sąlygų naudojimui sutartyse, pardavėjų ar tiekėjų sudaromose su vartotojais“ (2014 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Kásler ir Káslerné Rábai*, EU:C:2014:282, 78 punktą).“

12 2013 m. gruodžio 5 d. ESTT (trečioji kolegija) sprendimas (byla C-413/12)

„<...> 30. Nesant suderintų procesinių priemonių, kuriomis naudodamosi vartotojų apsaugos asociacijos galėtų pareikšti ieškinį, skirtą tam, kad tiek vartotojų, tiek konkurentų naudai būtų užkirstas kelias toliau naudoti nesąžiningas sąlygas, vadovaujantis procesinės autonomijos principu, su tuo susijusių (orig. p. 5) taisyklių nustatymas priskiriamas kiekvienos valstybės narės vidaus teisės tvarkai, tačiau su sąlyga, kad tokios taisyklės nėra mažiau palankios nei reglamentuojančios panašias situacijas, kurioms taikoma vidaus teisė (lygiavertiškumo principas), ir kad dėl jų netampa praktiškai neįmanoma arba pernelyg sudėtinga pasinaudoti pagal Sąjungos teisę vartotojų apsaugos asociacijoms suteiktomis teisėmis (veiksmingumo principas) (pagal analogiją žr. 2013 m. kovo 14 d. Sprendimo *Aziz*, C-415/11, 50 punktą ir 2013 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Irimie*, C-565/11, 23 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).“

13 2020 m. liepos 16 d. ESTT (ketvirtoji kolegija) sprendimas sujungtose bylose C-224/19 ir C-259/19

„96. <...> Vis dėlto reikia priimti sprendimą dėl klausimo, ar su veiksmingumo principu suderinama tai, kad vartotojui tenka padengti bylinėjimosi išlaidas, atsižvelgiant į jam gražintas sumas, nors jis laimėjo bylą dėl ginčijamos sąlygos nesąžiningumo.“

„98. Nagrinėjamu atveju Direktyva 93/13 suteikia vartotojui teisę kreiptis į teismą tam, kad būtų konstatuotas sutarties sąlygos nesąžiningumas ir ji būtų netaikoma. Jeigu per tokį procesą patirtų bylinėjimosi išlaidų paskirstymas priklausytų tik nuo nepagrįstai sumokėtų sumų, kurias nurodyta sugrąžinti, vartotojai būtų atgrasyti naudotis šia teise, atsižvelgdami į išlaidas, kurias lemtų bylos iškėlimas (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Profi Credit Polska*, C-176/17, EU:C:2018:711, 69 punktą).“

„99. <...> Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalis, 7 straipsnio 1 dalis ir veiksmingumo principas turi būti aiškinami taip, kad jiems prieštarauja sistema, pagal kurią dalis bylinėjimosi išlaidų gali tekti vartotojui, atsižvelgiant į nepagrįstai sumokėtų sumų, kurios jam gražintos konstatavus, kad sutarties sąlyga yra niekinė dėl nesąžiningumo, dydį, nes tokia sistema sukuria esminę kliūtį, galinčią atgrasyti vartotojus naudotis Direktyvoje 93/13 suteikiama teise į veiksmingą teisminę sutarties sąlygų galimo nesąžiningumo kontrolę.“

KETVIRTA. Nacionalinės teisės aktai, su kuriais susijęs ginčas pagrindinėje byloje.

14 *Ley de Enjuiciamiento Civil* 22 straipsnis

<...> 22 straipsnis. Byla nutraukiama dėl ieškinio reikalavimų patenkinimo neteismine tvarka arba ieškiniui netekus dalyko.

1. Jeigu dėl aplinkybių, susiklosčiusių po ieškinio ir priešieškinio pareiškimo, išnyksta teisėtas interesas pasinaudoti veiksminga teismine gynyba, nes ieškovo ir, jei taikoma, atsakovo priešieškinyje pateikti reikalavimai buvo patenkinti neteismine tvarka arba dėl bet kokios kitos priežasties, ši aplinkybė atskleidžiama ir, jei šalys su tuo sutinka, *Letrado de la Administración de Justicia* (teismo pareigūnas) nurodo nutraukti bylą, o bylinėjimosi išlaidų priteisti nereikia.

2. Jei viena iš šalių teigia, kad ji tebeturi teisėtą interesą pasinaudoti veiksminga teismine gynyba, ir motyvuotai neigia, kad jos reikalavimai buvo patenkinti neteismine tvarka arba pateikia kitų argumentų, *Letrado de la Administración de Justicia* per dešimt dienų pakviečia šalis į teismo posėdį, kuriame bus nagrinėjamas tik šis klausimas.

(orig. p. 6) Pasibaigus posėdžiui, teismas per dešimt dienų priima nutartį ir nusprendžia, ar tęsti bylos nagrinėjimą, o iš asmens, kurio ieškinyje atmetas, priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

3. Nutartis, kuria nurodoma tęsti bylos nagrinėjimą, neskundžiama. Nutartį, kuria nusprendžiama bylą nutraukti, galima apskusti.

15 *Ley de Enjuiciamiento Civil* 394 straipsnis

1. Nagrinėjant ieškinius dėl pripažinimo, pirmosios instancijos teisme bylinėjimosi išlaidos priteisiamos iš tos šalies, kurios visi reikalavimai buvo atmesti, nebent teismas įvertina ir pagrindžia, kad konkrečiu atveju kyla didelių faktinių ar teisinių abejonių.

PENKTA. Nacionalinės teisės aiškinimo ir suderinamumo su Europos Sąjungos teise problemos, kurios svarbios priimant sprendimą pagrindinėje byloje. Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą.

16 Reikia nustatyti, ar nacionalinėje proceso teisėje numatytas apribojimas, susijęs su atvejais, kai nepriteisiamos bylinėjimosi išlaidos, nes reikalavimai patenkiami neteismine tvarka, yra suderinamas su veiksmingumo principu. T. y. reikia nustatyti, ar dėl šios taisyklės vartotojams savaime tampa neįmanoma arba pernelyg sudėtinga teisme pasinaudoti teisėmis, kurios vartotojams suteiktos pagal Europos Sąjungos teisę, nes tai, kad vartotojas, kurio teisė buvo patvirtinta, privalo padengti teismo ginčo dėl verslininko neteisėto veiksmo finansines išlaidas, yra tam vartotojui nustatytas ribojimas (ypač tokiais atvejais, kaip

nagrinėjamas šioje byloje, kai vartotojas iš pradžių pateikė reikalavimų verslininkui, tačiau kurie tuo metu nebuvo įvykdyti), kuris neatrodo pagrįstas.

17 Direktyva 93/13 vartotojui suteikta teisė kreiptis į teismą, kad sutarties sąlyga būtų pripažinta nesąžininga ir kad ji nebūtų taikoma. Tai, kad tokios bylos išlaidų paskirstymo rezultatas priklauso nuo konkrečių atsakovo procesinių veiksmų, neatsižvelgiant į tai, kad vartotojas anksčiau yra pateikęs prašymų, kurie nebuvo patenkinti, gali atgrasyti vartotoją pasinaudoti šia teise dėl su bylinėjimusi susijusių išlaidų (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugsėjo 13 d. *Sprendimo Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711*, 69 punktą).

18 Iš ESTT jurisprudencijos matyti, kad bylinėjimosi teismuose išlaidų paskirstymas priklauso valstybių narių procesinei autonomijai, jeigu laikomasi lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų.

Taigi reikia priimti sprendimą dėl klausimo, ar su veiksmingumo principu suderinama tai, kad vartotojui tenka padengti bylinėjimosi išlaidas, kai reikalavimai patenkinami neteismine tvarka, kaip numatyta *LEC 22 straipsnyje*, be kita ko, tuo atveju, kai verslininkui iš pradžių buvo pateiktas reikalavimas, kuris nebuvo įvykdytas, dėl ko vartotojas buvo priverstas kreiptis į teismą ir dėl to patirti bylinėjimosi išlaidų, atsižvelgiant į tai, kad reikalavimų patenkinimas neteismine tvarka iš esmės reiškia, kad buvo patenkinti visi vartotojo reikalavimai dėl verslininko nustatytos nesąžiningos nuostatos. (**orig. p. 7**)

19 Tai reiškia, kad proceso teisės nuostatose numatyta, kad tuo atveju, jei reikalavimas patenkinamas neteismine tvarka arba ieškinys neteko dalyko, kaip numatyta *LEC 22 straipsnyje*, ir jei po šiame straipsnyje numatyto teismo posėdžio faktiškai nustatoma, kad vartotojo reikalavimas buvo patenkintas, nes pardavėjas ar tiekėjas pripažino, kad ginčijama sąlyga negalioja, bylinėjimosi išlaidos nepriteisiamos, o tai reiškia, kad vartotojas turi jas padengti; ar tokiu atveju siekiant neatgrasyti vartotojo reikia atlyginti jo patirtas išlaidas ir taip pažeisti *LEC 22 straipsnį*, kuriame numatyta, kad, jeigu reikalavimai buvo patenkinti neteismine tvarka, bylinėjimosi išlaidos nepriteisiamos iš nė vienos šalies, net jei, atsižvelgiant į vartotojo pateiktus išankstinius reikalavimus, pripažįstama, kad verslininkas veikė nesąžiningai, ir bet kuriuo atveju bylinėjimosi išlaidas priteisti iš finansų įstaigos, kuri yra atsakovė?

20 Iš esmės keliamas klausimas, ar, atsižvelgiant į *Direktyvoje 93/13* nustatytus nesąžiningų sąlygų neprivalomumo ir atgrasomojo poveikio principus, *Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalis* turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiama tvarka, pagal kurią galima vartotojui nurodyti padengti bylinėjimosi išlaidas tais atvejais, kai reikalavimas patenkinamas neteismine tvarka, verslininkui pripažinus sutarties sąlygos negaliojimą dėl jos nesąžiningumo. Iš tiesų iš bylos medžiagos matyti, kad, taikant *LEC 22 straipsnį*, gali būti, kad iš verslininko nėra priteisiamos visos bylinėjimosi išlaidos, kai, iš esmės, vartotojo pareikštas ieškinys dėl nesąžiningos sutarties sąlygos pripažinimo negaliojančia yra visiškai patenkintas dėl to, kad verslininkas visiškai

pripažino kad ji yra nesąžininga, ir jeigu taip pat yra įrodymų, kad vartotojas anksčiau pateikė tokius pačius reikalavimus, kurių verslininkas neįvykdė ir privertė vartotoją kreiptis į teismą, o jo teisė į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą vėliau nebuvo patenkintas, nes prašymas buvo patenkintas neteismine tvarka.

- 21 Galiausiai galima teigti, kad *LEC 22 straipsnyje* numatyta bylinėjimosi išlaidų padengimo tvarka ir tai, kad, atsižvelgiant į nacionalinių teismų išaiškinimą, negalima atsižvelgti į egzistuojančias ypatingas aplinkybes, kuriomis būtų galima pagrįsti įpareigojimą atsakovui padengti bylinėjimosi išlaidas, gali atgrasyti vartotoją nuo ieškinio dėl nesąžiningos sutarties sąlygos pripažinimo negaliojančia pateikimo, jeigu jis turi padengti bylinėjimosi išlaidas verslininkui nusprendus patenkinti vartotojo reikalavimus neteismine tvarka.

Remiantis pirmiau išdėstytais argumentais,

<...>

NUTARIA,

Sustabdyti bylos nagrinėjimą šiame bylos nagrinėjimo etape, kuris yra svarbus siekiant išspręsti ginčą, ir pateikti ESTT tokį

PREJUDICINĮ KLAUSIMĄ:

Kai vartotojai pateikia Direktyva 93/13/EB pagrįstus reikalavimus dėl nesąžiningų sąlygų ir reikalavimai patenkinami neteismine tvarka, pagal *Ley de Enjuiciamiento Civil 22 straipsnį* vartotojai turi padengti bylinėjimosi išlaidas, neatsižvelgiant į ankstesnius verslininko, kuris iš karto neįvykdė pateiktų reikalavimų, veiksmus. Ar toks Ispanijos proceso teisėje įtvirtintas reguliavimas yra didelė kliūtis, galinti atgrasyti vartotojus pasinaudoti teise į veiksmingą galbūt nesąžiningos sutarties sąlygos teisminę kontrolę (**orig. p. 8**), ir ar tai prieštarauja veiksmingumo principui ir *Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 daliai bei 7 straipsnio 1 daliai*?

<...> [Baigiamosios procesinės formuluotės]